

PIECZĘTOWAĆ (52) *vb impf*

e, o oraz a jasne.

inf pieczętować (10). ◇ *praes 1 sg* pieczętuję (4). ◇ *2 sg* pieczętujesz (1). ◇ *3 sg* pieczętuje (12). ◇ *1 pl* pieczętujemy (4). ◇ *3 pl* pieczętują (7). ◇ *praet 3 sg m* pieczętował (1). ◇ *3 pl m pers* pieczętowali (3). ◇ *fut 3 pl m pers* będą pieczętować (1). ◇ *imp 2 sg* pieczętuj (5). ◇ *con 2 sg m* byś pieczętował (1). ◇ *3 sg m by* pieczętował (1). ◇ *part praes act* pieczętując (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Opatrywać pieczęciq; sigillare Mącz, PolAnt, Calep; consignare, obsignare Calep, Cn; signare Vulg [w tym: co (46)] (51): A pozwy tám y w nocy/ możefz pieczętować *RejZwierz* 100v; *Sigillo, pieczętuję/ zámykam. Mącz* 392a; Y przyzędzfy do grobu/ będą go Bifkupi pieczętować. *MWilkHist* B3v, B3; *ActReg* 101; *Consigno – Pieczętuję, znaczę. Calep* 246b, [717]b, 979a; *Pieczętarze/ [...] będą powinni contrákty té rękámi ich podpifáné pieczętować/ y w ofobny reyeftr wpifowác. SarnStat* 441, 51.

W połączeniu szeregowym (1): Czego i Pieczętarze wżyfcy [...] przeftzregać máią [...] iefliby który z nich po Polaku záś Polakowi/ á nie Litwinowi/ [...] cokolwiek w ziemi Inflántfkiéy/ v nas y v potomków nálfzych ziednał/ vprofił/ pieczętował/ y przywiléy wydał/ [...] karan bydź ma *SarnStat* 1201.

Zwrot: »list pieczętować« = obsignare literas Cn (1): Gdy lifty pyczętuyą ná myękkim woľku/ iż rychley wytłoczy figillum álbo pyczęć/ álbo teź herb. *GliczKfiqz* K2.

Przen (33):

pieczętować kogo (4): A w tymći tho Koľciele [...] Pan/ [...] wierne fwoie pieczętować raczy/ á chować ie thu ku doczeńey á potym ku wieczney chwale fwoiey. *RejAp* 67v, 66v; *WujJud* 165v; *BudNT 2.Cor* 1/22.

pieczętować komu (1): A tám w niebie zárownó wżyfckim pieczętują/ A żadnemi tám ftany nigdy nie brákują. *RejZwierz* 244v.

pieczętować czym (9): [pogani] tymże obyztáiem/ iáko y wy nádáremne imię Boże bierzą/ y tzáry fwoie imieniem Bożym pietzętują. KrowObr 92v; *CzechRozm* 74v; *LatHar* 57. Cf *Zwroty*.

pieczętować w czym (1): Słowo BOże oznáymuiefz/ w fercách nálfzych prawdę iftą lám pieczętujęfz *ArtKanc* H15v.

W połączeniu szeregowym (1): czoła náľze/ [...] onym [znakiem Krzyża św.] znáczymy/ pieczętujemy/ zdobimy/ y nákoniec nieiáko poświęcamy? *LatHar* 57.

Zwroty: »pieczętować piątnem« [szyk zmienny] (2): S ktorych fłow iáľnie fie okázuię/ że ná Krzćie Pan Bog owce fwoie tym piątnem pieczętuję przez Duchá ś. *WujJud* 165v; *WujNT* 625.

»pieczęcią pieczętować« (1): á iáko wiáry/ z ludzkich wymyľów vczyć fię niehcemy/ ták y o pieczęćiách ktorymi wiárę okázuiemy/ y pozwierzchnie pieczętujemy [!]/ nie nád iáľne fłowo boże/ [...] ważyć fię niehcemy. *NiemObr* 145.

»pieczętować znakiem« [szyk zmienny] (3): *KrowObr* 47; *WujJud* 165; krzest ś. nie tylko ľáľkę dáie/ ále teź duľę okrczonego pieczętuję nieiákim znákiem y piątnem duchownym *WujNT* 625.

Szereg: »naznaczać (a. znaczyć) i (abo) pieczętować« (2): A to żadną miárą ftać nie może/ áby Sákráméntá teź lámą y wáľną rzeczą miáły być ktorą znáczą/ ábo pieczętują. *CzechRozm* 263; ná

Krzćie/ ná Birzmowániu/ ná Kápłáńfkim śwíęceniú/ Pan Bog przez Duchá ś. náznaczą y pieczętuie
dułze náłze nieiákiem znákiem *WujJud* 165. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

a) *Dawać świadectwo, potwierdzać (18)* : *RejAp* 197v; słuchay tu z ołobná iákie obietnice tu
káždemu wiernemu łwemu/ wedle łtanu káždego/ obiecować á pieczętować mocno raczy. *RejPos*
263v.

pieczętować komu (1): Pan [...] nieomylnemi włty łwemi to nam pieczęthować raczy *RejAp* 194.

pieczętować kim, czym (13): wżák ná ołtátku włpominamy Kryłtułá/ y Kryłtułem ty rzetzy
pietzętujemy? *KrowObr* 92; *RejAp* 42, 189v, 194v; Wielki to klenot kto tho w łobye czuie/ Stałością
piłze/ cnotą pieczętuie. *RejZwierc* 212v; Apołtołowie ś. połłámi łię od Bogá mieniác/ połelłtwo łwoie
cudámi pieczętowáli. *SkarJedn* 48, 295. *Cf pieczętować czym w kim; Zwroty.*

pieczętować czym w kim (1): Ktorą [*laskę*] widomym znákiem wodą ná krzćie w nas pietzętujemy.
KrowObr 47.

Zwroty: »pieczętować krwią« [*szyk zmienny*] (4): *RejAp* 61 [2 r.]; iáko Chriłtus rołkazał/ y
Apołtołowie czynili/ krwią łwá náukę Chriłtułową pieczętuiać *CzechEp* 337; *ReszHoz* 138.

»przysięgá pieczętować« (1): Dałeł iedną przysięgá Chirograph ná się Légatowi/ iułz go drugá w
Citadelli niepieczętui *MurzHist* N3.

Szeregi: »gruntować a pieczętować« (1): [*Pan*] gruntował á pieczętował tę wołá á połłánowanie
łwięte łwoie. *RejPos* 333v.

»iścić a pieczętować« [*szyk 1:1*] (2): Tu iułz Ian łwięty ku końcowi przichodząc iścić á pieczętuie
nam tho pewnemi łwoy łwemi *RejAp* 189v, 197.

»twirdzić a pieczętować« (1): Otoż iułz małz co to zá Iezus/ otoż iułz małz ktoć mocnemi
przywileymi twirdzi á pieczętuie ty łwięte połelłtwá *RejAp* 194v.

b) *Kończyć wypowiedź [czym] (2)* :

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): opowiedziawłzy od kogo to ma/ y kto mu to powiedał/ co iułz
tym pieczętuie iż łrodze záklina ktoby to zgwałćić miał *RejAp* 196.

Szereg: »pieczętować i zawierać« (1): á trzeci [*Psałterz*] nákoniec/ rozmáitým chwały Páńłkíey
wyłławiániem pieczętuie y záwiera *LatHar* 507.

a. *Zamykać (6)* : Kołcioł s. Zophíey w Carog. Papięzowie pieczętowáli. *SkarJedn* 142 *marg*;
[Cerkwie ná niektórych mieyłcách pieczętuiać/ ápparaty Cerkiewne z nich biorąc [...] z Cerkwie
łudzi gwałtem wyganiáiać *BronApokr* 321].

Przen: *Czynić niedostępnym (5)* : [*Anjoł mówił do Jana*] Nie pieczętuuy łwoy Proroctwá tych to
kxiąg/ boć czás krotki ielł. *Leop Apoc* 22/10; *BibRadz Apoc* 22/10; *RejAp* 190; *WujNT Apoc* 22/10.

Szereg: »ani zamykać ani pieczętować« (1): Anyoł Ianowi łwiętemu od Pána rołkázuię: Abyś áni
zámykał áni pieczęthował tych kłiág *RejAp* 191v.

*** *Dubium (1)* : Odmienia łię iáko iył/ gdy iy pieczętuiać [*sicut lutum sigilli*]/ y będą łtać iáko
odzienie *BudBib Iob* 38/14.

Formacje współrdzenne: *pieczętować się, odpieczętować, podpieczętować, popieczętować,*
przypieczętować, zapieczętować, zapieczętować się.

Cf **PIECZĘTOWANIE, PIECZĘTOWANY**

